

Práce s mapou a buzolou

Buzola:

Jsou přístroje, které slouží k přesnému určení směru JIH – SEVER, a tím vlastně všech světových stran. Základním směrem je osa JIH – SEVER, která prochází oběma zeměpisnými póly Země, a určuje tedy směr tzv. Zeměpisného poledníku.

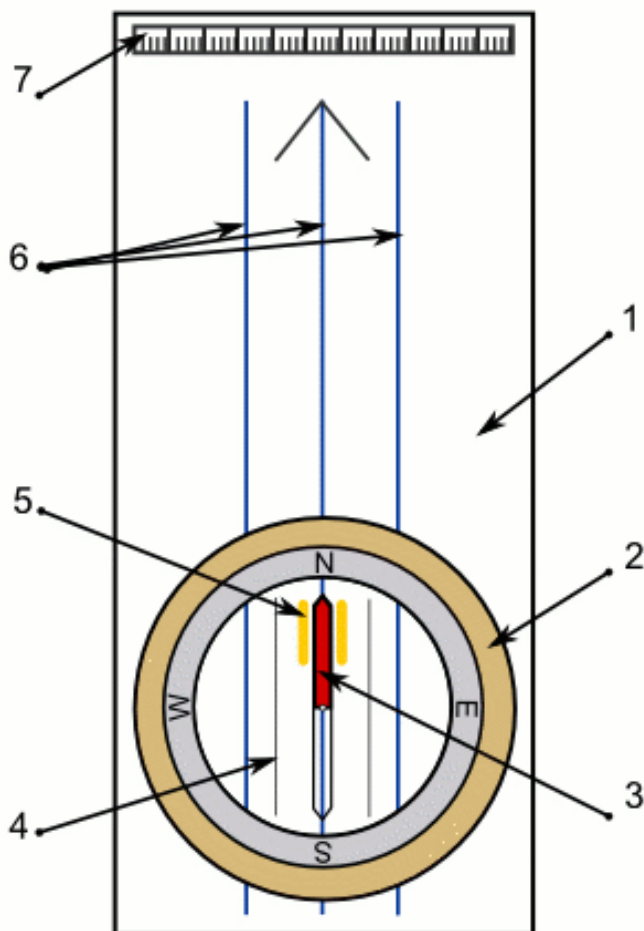
V některých buzolách se střelka volně otáčí, u jiných „plave“ v nemrznoucí kapalině. Kruhová stupnice je dělená na 360° ve směru hodinových ručiček.

Označení N = Nord – sever; S = Sud – jih; O = Ost – východ; W = West – západ

Určování severu:

Buzolu uchopíme a na stupnici natočíme na N = 0°, potom otáčíme tak, aby sever na stupnici souhlasil se severem magnetické střelky.

Popis jednotlivých částí:

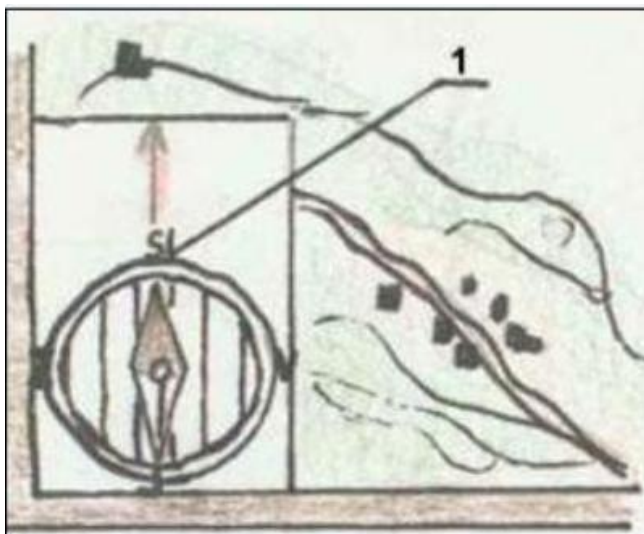


Jednotlivé části:

- 1 - základna buzoly
- 2 - otočné kolečko s vyznačenou stupnicí a světovými stranami
- 3 - magnetická střelka
- 4 - ryska otočného kolečka
- 5 - zvýrazněné rysky severu na otočném kolečku
- 6 - srovnávací a směrové rysky základny
- 7 - pomocná měřítka

Zorientování mapy

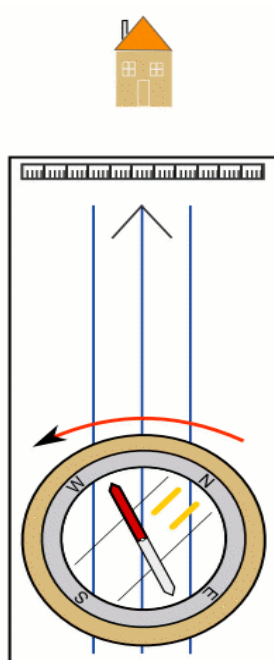
Chceme-li pracovat s mapou v terénu, musíme ji nejprve zorientovat. To znamená natočit mapu tak, aby její severní okraj směřoval k severu. Mapu dáme před sebe na rovný podklad. Na buzole natočíme stupnici na $N = 0^\circ$. Takto seřízenou buzolu položíme nejlépe do rohu mapy a spolu s mapou otáčíme tak dlouho, dokud nebude souhlasit sever se severem na magnetické střešce.



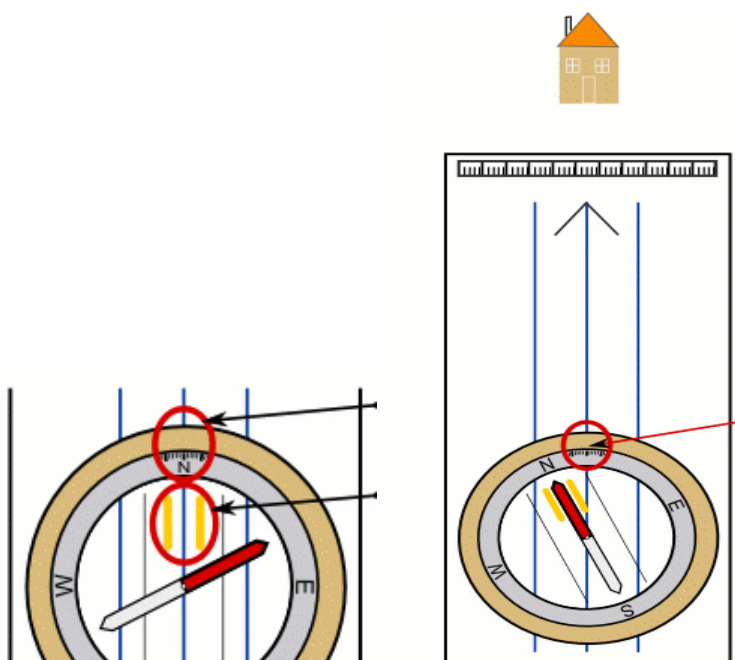
Určení azimutu

Azimut je **orientovaný úhel** měřeného směru ke směru magnetického severu. Udává se ve **stupních** a počítá se od severu ve směru hodinových ručiček a jak jsme si už řekli, nabývá hodnot 0° - 360° , přičemž úhel 0° se rovná úhlu 360° .

Postupujeme tak, že **šipku** základny **namíříme na měřený objekt**. **Kolečkem** pak **otáčíme** (obrázek 1) dokud není **červená strana střešky ve vyznačených čárkách kolečka** (obrázek 2). Pak **odečteme hodnotu azimutu** ze stupnice, jak ukazuje šipka na obrázku 2.



Obr.1



Obr.2